

Labour Protection” and other legal acts containing instructions and regulations governing labor protection.

Also in the research study analyzes the legal and practical content of work. Legal status of security defined in the context of the legal regulation of study of labor relations. The analysis of the main provisions of legal regulation of labor defined problems such as regulation. In the scientific article the different legal approaches determining the safety features of the content.

Given the position of domestic and foreign scholars, the author proposes to distinguish between broad and narrow meaning of “labor”. The article presents the main features of the broad and narrow sense of the object. Understanding safety in the broad and narrow senses promotes proper understanding of the institution of labor law and law in general. In this research study also analyzed by separation and safety signs, their meaning and importance for the functioning of the institute of labor law. In addition, the article offers an analysis of the content of work in the light of the rights and interests of the individual. Safety at work is defined as one of the fundamental human rights enshrined in the Constitution of Ukraine.

The scientific article also analyzes the content of employees’ working conditions and employer commitment to their security. These obligations are analyzed through the prism of relationship between the employee and employer governed by contract and by law.

The author also notes that the importance of following safe and friendly working environment is a constitutional requirement and requires appropriate legal mechanism to ensure and practical implementation of social relations at work.

Key words: labor protection, safety signs, appropriate and safe work conditions.

УДК 349.2

М. О. КАБАЧЕНКО

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРАЦІ: СПРОБА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ

Здійснено науково-теоретичне дослідження міжнародних стандартів праці як правової категорії. Доведено актуальність обраної теми. Висвітлено позиції вчених щодо визначення поняття міжнародних стандартів праці. Досліджено природу виникнення міжнародного стандарту праці. Проаналізовано ознаки досліджуваного поняття. Зазначено, що існує потреба у закріпленні поняття міжнародні стандарти праці на законодавчому рівні. Зроблено висновок, у якому надається повна конструкцію поняття міжнародного трудового стандарту.

© КАБАЧЕНКО Марина Олександрівна – аспірант кафедри трудового права та права соціального забезпечення Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Ключові слова: міжнародний стандарт праці, міжнародно-правове регулювання праці, міжнародне трудове право, принципи права, національні стандарти, ознаки міжнародних стандартів праці, міжнародний звичай.

Кабаченко М. А. Международные стандарты труда: попытка определения понятия

Осуществлено научно-теоретическое исследование международных стандартов труда как правовой категории. Доказана актуальность выбранной темы. Освещены позиции ученых относительно определения понятия международных стандартов труда. Исследована природа возникновения международного стандарта труда. Проанализированы признаки исследуемого понятия. Отмечено, что существует потребность в закреплении понятия международных стандартов труда на законодательном уровне. Сделан вывод, в котором предоставляется полная конструкция понятия международного трудового стандарта.

Ключевые слова: международный стандарт труда, международно-правовое регулирование труда, международное трудовое право, принципы права, национальные стандарты, признаки международных стандартов труда, международный обычай.

Kabachenko Maryna. International labor standards: an attempt definition

In the article the scientific and theoretical study of international labor standards as a legal category. The urgency of the chosen theme. Covered position of scientists on the definition of international labor standards. The nature of the emergence of international labor standards. Analyzed signs investigated concept. It is noted that there is a need for consolidation of international labor standards in law. It is concluded, which provides complete design concepts of international labor standards.

Key words: international labor standards, international legal regulation of labor, international labor law, principles of law, national standards, features international labor standards, international custom.

В сучасних умовах глобалізації та світової інтеграції досить часто підіймається питання щодо міжнародних стандартів та їх впливу на національні правові системи, зокрема на регулювання праці в тій чи іншій державі. Безумовно, зазначене питання є актуальним і потребує детального наукового вивчення, так як міжнародно-правове регулювання трудових правовідносин є складовою частиною суспільно-політичного життя будь-якої країни.

Ринкова економіка дає поштовх для виникнення потенційно нових взаємовідносин між роботодавцем та працівником, яким характерний договірний характер як умов праці, так і її оплати. Однак разом з цим зростає і питома вага зловживань з боку роботодавців щодо порушення прав робітників. Тому виникає потреба у наявності міжнародних трудових стандартів, які б були висхідною моделлю для конструювання сучасних трудових правовідносин за

національним законодавством. Враховуючи динамічність галузі трудового права та бурхливі зміни в суспільно-політичному житті країни, ми вважаємо, що слід детально вивчати міжнародні трудові стандарти та їх вплив на національне трудове законодавство.

Справа в тому, що поняття міжнародних трудових стандартів знаходиться на перетині трьох дисциплін – це теорія держави та права, міжнародне право і власне трудове право. Тому і наукові доробки щодо вказаного питання можна знайти у працях: фахівців у галузі загальної теорії держави та права – С.С. Алексєєва, О.І. Денисова, О.Ф. Скакун, П.М. Рабіновича, В.М. Горшеньова та ін.; науковців у галузі міжнародного права – В.Г. Буткевича, М.В. Буроменського, К. Аббот, М. Аддо, П. Нобель, Д. Петтерсон та ін.; учених «трудовиків» – Н.Б. Болотіна, В.С. Венедіктова, В.В. Жернакова, І.Я. Кисельова, А.М. Лушнікова, М.В. Лушнікової, Г.І. Чанишевої, О.М. Ярошенка та ін.

Першим серед вітчизняних науковців, хто визначив поняття міжнародно-правового регулювання праці, був С.О. Іванов. Він в своїй монографії вказує, що міжнародно-правове регулювання праці – це регулювання умов праці за допомогою міжнародних угод, яке розглядається як різновид міжнародного захисту прав людини, і його витоками є міжнародна охорона праці. При цьому наголошував, що трудові права зазнали міжнародно-правового регулювання значно раніше за всі інші права людини¹. Пізніше його ідеї, були розвинуті в роботах, Е.М. Аметистова².

Формальним вираженням такого регулювання є норми (стандарти) праці, закріплені в актах, прийнятих ООН, МОП, регіональними об'єднаннями держав у Європі, Америці, Африці, на Близькому Сході, а також у двосторонніх договорах між державами³.

Слід зауважити, що потужний поштовх розвитку міжнародного трудового права дало створення в 1919 р Міжнародної організації праці, її активність по виданню нормативних актів (конвенцій) та програм для удосконалення національного законодавства (рекомендацій). Після Другої світової війни діяльність ООН щодо закріплення та захисту прав людини, у тому числі у соціальній та економічній областях, подальша активізація нормотворчої діяльності МОП, прийняття норм праці, створюваних регіональними організаціями держав, – все це завершило формування міжнародного трудового права як важливої і відносно автономної підгалузі міжнародного публічного права. Так, Міжнародною організацією праці прийнято більше 300 конвенцій і рекомендацій щодо захисту трудових прав

людини. Станом на 1 липня 2013 р. в Україні були чинними 69 конвенції МОП, з яких 26 ратифіковано за часів незалежності України. З них нині діє 61, бо деякі документи з часом були денонсовані⁴.

Важливе значення у співробітництві між державами щодо захисту прав у сфері праці на регіональному рівні має ратифікація Україною Європейської соціальної хартії (переглянутої)⁵. Крім того, трудові стандарти Європейського Союзу становлять значний інтерес для вітчизняних фахівців у галузі трудового права і профспілкових лідерів у зв'язку з процесами модернізації законодавства, які відбуваються в країні, а також у зв'язку з роботою над новим Трудовим кодексом з точки зору наближення його положень до міжнародних вимог взаємодії з механізмами ринкової економіки. Зокрема, до цього питання у своїх працях звертались О.Л. Телічко, М.М. Грекова, Н.М. Мужикова, В.Ф. Пузирний, Л.А. Семиног Л.А. та ін.

При дослідженні міжнародних трудових стандартів, для кращого розуміння цієї правової категорії, вважаємо необхідним звернутися до з'ясування етимологічного значення таких поняття як «міжнародні трудові стандарти» та «стандарт» взагалі.

Тлумачний словник визначає «стандарт» як зразок, еталон, модель, що приймається за висхідну точку для співставлення з ним інших подібних явищ. Але цей термін має дещо іншу конотацію, якщо його розглядати з точки зору права, оскільки у цьому випадку необхідно дати відповідь на питання, чи можна вважати стандарт окремою правовою категорією, що створює права та обов'язки. З іншого боку, можливим є розуміння стандарту як правової категорії, що визначає висхідну точку для розвитку норм, але не породжує при цьому чітких прав та обов'язків⁶. З метою забезпечення однозначності та стабільності юридичної термінології при розробці нових понять необхідно враховувати існуючу юридичну термінологію, котра закріплена в чинних нормативних актах з тих або інших подібних питань, тобто юридичні акти, які приймаються, повинні термінологічно узгоджуватися між собою. Так, відповідно до ст. 1 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії»⁷, під державними соціальними стандартами розуміють встановлені законами, іншими нормативно-правовими актами соціальні норми і нормативи або їх комплекс, на базі яких визначаються рівні основних державних соціальних гарантій. Таким чином, стандарт – це встановлені законами та іншими нормативно-правовими актами норми і нормативи або їх комплекс, які є орієнтиром для зіставлення з ним інших подібних об'єктів та їх

розвитку, на базі яких визначаються рівні прав та обов'язків відповідно до сфери регулювання даних нормативних актів.

Виникнення правового стандарту в деяких випадках подібне до виникнення міжнародного звичаю: спочатку зароджується практика, яка повторюється протягом певного періоду часу, а згодом за цією практикою визнається сила юридичної норми.

Семіотичний аспект категорії «правовий стандарт» полягає в тому, що остання може розглядатися не тільки як окрема норма, але і як документ, який встановлює комплекс норм, правил, вимог щодо об'єкту стандартизації, в якому з метою добровільного багаторазового використання встановлюються характеристики об'єкту⁸.

Теоретично будь-який стандарт повинен стосуватися всіх суб'єктів, за винятком тих, які виключені зі сфери його дії окремою нормою, однак такі винятки мають стосуватися всіх суб'єктів у конкретній ситуації, що чітко передбачена відповідною нормою. Отже, основною умовою легітимності будь-якого стандарту є його чітка фіксація і доступність для ознайомлення всіма, що не виходить за межі легітимності правової норми.

О.В. Київець наголошує, що слід розрізняти рівні генези правових стандартів, як і рівні власне стандартів. Стандарти можуть формуватися як всередині держави (національні стандарти), так і на рівні міждержавного спілкування – регіональному, або навіть універсальному (міжнародні стандарти). При цьому існують різні вектори руху правових стандартів. Так, деякі стандарти, що формуються на рівні національної правової системи, іноді стають міжнародними, і навпаки. В ідеалі, внутрішньодержавні правові стандарти повинні відповідати регіональним, які, у свою чергу, мають кореспондуватися з універсальними. Таким чином, може скластися достатньо чітка система норм-стандартів, на які слід орієнтуватися і які слід враховувати при регулюванні певної сфери суспільних відносин. Така система стандартів склалася, зокрема, у сфері прав людини: Загальна декларація прав людини 1948 р., Європейська конвенція про права людини та основоположні свободи 1950 р. як базовий документ регіонального характеру та Пакти про громадянські, політичні, економічні, соціальні, культурні права 1966 р. як базові документи, що містять універсальні стандарти прав людини⁹.

Слушно зауважила у своїй дисертації М.М. Грекова, що розроблення та прийняття універсальних міжнародних норм про працю завжди є результатом певного компромісу, оскільки країни з розвинутою економікою прагнуть забезпечувати єдині мінімальні стан-

дарті у сфері праці з іншими державами¹⁰. Це сприяє створенню умов, за яких працівники менш розвинутих регіонів світу зможуть отримати права, подібні до тих, які належать працівникам країн з більш передовим соціальним законодавством, з високим рівнем розвитку демократії.

Якщо уважно проаналізувати вищезазначені положення, то можна дійти висновку, що міжнародні трудові стандарти – це досить широке поняття і складає його не тільки сукупність міжнародних норм, а й система принципів. Бо етимологічне значення терміну «принцип» як у міжнародному, так і в загальній теорії права традиційно визначається як основа, керівна ідея, вихідне положення будь-якого явища, діяльності, організації тощо. Виходячи з цього під принципами права розуміють, вихідні нормативно-керівні засади (імперативні вимоги), які покладено в основу права, котрі відображають його сутність і визначають загальну спрямованість правового регулювання суспільних відносин.

Таким чином, вважаємо, позицію М.М. Грекової, вірною, вона вказує, що міжнародні трудові стандарти потрібно розглядати: по-перше, як визначену сукупність міжнародних норм і принципів, які регулюють відносини у сфері праці, та по-друге, як зразок, до якого слід прагнути, котрий характеризується загальним визнанням, тривалістю дії та можливістю застосування міжнародного впливу і контролю.

У науковій літературі та періодичних виданнях поряд із найбільш поширеним терміном «міжнародні трудові стандарти» використовуються й інші, зокрема «міжнародні стандарти праці», «міжнародно-правові стандарти у сфері праці та трудових відносин» тощо. Зокрема, такими термінами користуються В.Е. Теліпка та О.Г. Дутова у своїй книзі «Трудове право України». Це дає можливість констатувати актуальність потреби проведення аналізу вироблених термінів щодо розуміння сутності міжнародних трудових стандартів. Так, в жодному нормативному акті українського законодавства не закріплена дана конструкція. Зокрема, в ст.1 Закону України «Про безпечність та якість харчових продуктів» зазначено, що «міжнародні стандарти, інструкції та рекомендації – стандарти, інструкції та рекомендації, що розроблені та прийняті Комісією з Кодексу Аліментаріус, ВООЗ, МЕБ та іншими міжнародними організаціями, якими розробляються рекомендації, інструкції та стандарти, пов'язані із захистом здоров'я та життя людей від харчових ризиків». Однак в нормативно-правових актах у сфері регулювання трудових правовідносин вказаний термін знайти важко.

Таким чином, існує потреба в закріпленні поняття «міжнародні трудові стандарти» на законодавчому рівні в національній системі права.

Вивчаючи міжнародні трудові стандарти, ми визначили, що вони є сукупністю міжнародних норм та принципів, які, в свою чергу, мають певні юридичні ознаки. На наш погляд, їх доречно проаналізувати, для кращого розуміння тієї правової категорії, яку ми досліджуємо. Отже, першою ознакою міжнародних трудових стандартів є їх універсальність. Вона знаходить широке відображення в нормах міжнародних договорів з прав людини. Так, наприклад, ст. 2 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права закріплює, що кожна держава повинна поважати і забезпечувати усім особам на своїй території надані права, без будь-яких відмінностей на основі расової приналежності, кольору шкіри, статі, мови, релігійних та інших поглядів, національного або соціального походження, майнового або іншого статусу. Ст. 8 вказаного документа наголошує, що нікого не можна приневолювати до примусової чи обов'язкової праці¹¹. Тобто універсальності міжнародних стандартів прав людини полягає у тому, що вони є єдиними для усіх держав, що приєдналися до відповідного міжнародно-правового акта, а вимоги, встановлювані ними, мають однаковий ступінь імперативності незалежно від того, у якій державі вони застосовуються.

О.М. Руднева у своїй статті слушно зауважує, що вітчизняні юристи та міжнародні експерти також часто вдаються до використання категорії «міжнародні стандарти», коли мова йде про стан дотримання тією чи іншою державою положень міжнародних договорів¹². Так, Заключні коментарі Комітету ООН з прав людини, прийняті за результатами розгляду шостої періодичної доповіді України від 11 квітня 2006 року, використовують категорію «стандарт», «стандарт захисту» тощо¹³. Доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, представлена ним у грудні 2008 року, мала назву «Стан дотримання Україною міжнародних стандартів у галузі прав і свобод людини»¹⁴. Здебільшого категорія «міжнародний стандарт» у документах звітного та рекомендаційного характеру вживається з метою оцінки відповідності рівня розвитку тих чи інших сфер життя суспільства, засобів правового захисту вимогам, встановленим нормами міжнародного права. Таким чином, приходимо до висновку, що поняття «міжнародний стандарт» є широко використовуваним національними та міжнародними інституціями при визначенні ступеня відповідності поведінки дер-

жави взятим на себе зобов'язанням. Про це наголошує і С.О. Верланов у своїй дисертації, говорячи про таку ознаку як модельність («взірцевість») стандарту¹⁵.

Наступну ознаку вчені по різному визначають. М.О. Руднева говорить, про загальний характер стандартів, пов'язуючи це з їх універсальністю. Справа в тому, що ступінь їх конкретизації досить невисокий, оскільки стандарти вказують здебільшого на кінцевий результат – дотримання певної категорії прав людини на належному рівні, відповідність певної галузі суспільних відносин тим чи іншим принципам тощо. При цьому стандарт сам по собі не вказує на конкретні обов'язки, їх адресатів тощо, а лише в загальних рисах закріплює певне правило чи принцип, необхідність впровадження якого передбачається певним міжнародно-правовим актом.

С.О. Верланов вказує на встановлення мінімальної межі стандарту. Свою тезу він розкриває на прикладі юридичних зобов'язань, які беруть на себе держави-учасниці Європейської соціальної хартії. Вказуючи, що їм характерний невисокий ступінь деталізації. А вже більш чітко визначення цих прав дається Європейським комітетом з соціальних прав у процесі його правозастосовної діяльності, а саме у висновках, які приймаються ним у межах процедури моніторингу національних звітів, та у рішеннях. Як бачимо, що хоча науковці і по-різному називають ознаку міжнародного стандарту, але суть вона становить єдину – загальність.

Останні дві ознаки, на яких ми хочемо акцентувати увагу, це об'єктивні форми вираження та джерела закріплення стандартів.

Ми вже звертали увагу на те, що міжнародні трудові стандарти є сукупністю міжнародних норм і принципів, які на наш погляд можна якраз розглядати саме як об'єктивні форми вираження. Проте до стандартів слід відносити не будь-які норми, що декларують трудові права людини на міжна родно-правовому рівні, а лише найбільш значущі, основоположні норми та принципи, тобто ті, належні умови реалізації котрих складають необхідну основу для безпечного та сприятливого функціонування особистості та є передумовою сталого розвитку правової держави і громадянського суспільства.

Серед джерел закріплення міжнародних трудових стандартів, безумовно, на першому місці це міжнародні договори як найбільш поширені та авторитетні форми закріплення міжнародних стандартів. Міжнародно-правові договори, як відомо, за критерієм кількості сторін, що їх укладають (до них приєднуються) поділяють на

двосторонні та багатосторонні. На наш погляд, формою закріплення міжнародних стандартів прав людини є насамперед багатосторонній міжнародний договір, з огляду на таку суттєву властивість стандартів як універсальність.

Важливу роль у виробленні міжнародних трудових стандартів прав людини відіграють міжнародні організації, зокрема, МОП. Згідно зі Статутом один з головних напрямків діяльності МОП – нормотворчість, тобто створення міжнародних трудових стандартів. МОП приймає конвенції та рекомендації, що стосуються різних аспектів праці. Не слід також забувати і про те, що міжнародні стандарти на універсальному рівні особливо пов'язані з діяльністю ООН.

Аналізуючи вище зазначені положення, ми можемо зробити узагальнюючий висновок, що міжнародні стандарти праці – це нормативна субстанція міжнародного трудового права, яке справедливо можна назвати одним із досягнень сучасної цивілізації. У свою чергу, воно відбило результати узгодженої діяльності держав щодо внесення в ринкову економіку соціальних цінностей, розробки зусиллями світового співтовариства інструментів соціальної політики, прийнятною для складових його держав. Зміст цих стандартів є концентроване вираження досвіду багатьох країн, плід ретельного відбору найбільш цінних і універсально значущих норм і положень національних систем трудового права, створення оригінальних синтетичних правил за участю юристів, що представляють існуючі системи правового регулювання праці, підсумок зіткнення думок і підходів, різнорідних політичних сил та інтересів, ідеологічних концепцій, знаходження компромісних юридичних формул, трансформованих в міжнародні норми.

Що ж до визначення «міжнародного трудового стандарту» ми можемо запропонувати таку конструкцію – це певний зразок (еталон, модель), якому характерна універсальність, загальність, об'єктивна форма вираження, який прийнятий компетентним органом міжнародної спільноти та зафіксований належним правовим способом у загальнодоступному документі і служить базовою нормою-принципом для порівняння з нею інших подібних об'єктів чи явищ.

1. *Иванов С.А.* Проблемы международного регулирования труда / Иванов С.А. – М. : Наука, 1964. 2. *Аметистов Э.М.* Международное право и труд. Факторы имплементации международных норм о труде / Аметистов Э.М. – М. : Междунар. отношения, 1982. – С. 272. 3. *Міжнародне право* : навч. посіб. / за ред. М.В. Буроменського. – К. : Юрінком Інтер, 2006. 4. *Прилишко С.М.*

Трудове право України : підручник / С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко. – Х. : Видавництво «ФІНН», 2009. – 728 с. **5.** *Про ратифікацію* Європейської соціальної хартії (переглянутої) : Закон України від 14 вересня 2006 року // *Голос України*. – 20069. – № 227 (3977). **6.** *Consolidated versions of the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union* Official Journal C 83 of 30.3.2010. **7.** *Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії* : Закон України від 05.10.2000 р. // *ВВР України*. – 2000. – № 48. – Ст. 409. **8.** *Електронне наукове видання «Європейські студії і право» [Електронний ресурс]*. – Режим доступу : <http://eurolaw.org.ua/publications/ukrainian-journal-of-european-studies/5-2011/44-2011-12-29-14-40-03> **9.** *Попков В.Д.* Соотношение внутригосударственного и международного права / Попков В.Д. // *Проблемы теории государства и права : учеб. пособие*. / под ред. М.Н. Марченко. – М., 1999. – С. 417–433. **10.** *Грекова, М. М.* Міжнародні трудові стандарти в механізмі удосконалення трудового законодавства України : дис. ... канд. юр. наук : 12.00.05 / Грекова М.М. ; Національна юридична академія ім. Я. Мудрого. – Х., 2008. – 249 с. **11.** *Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966 року*. – К.: Вид-во УПФ, 1995. – С. 40–42. **12.** *Руднева О.М.* Поняття та ознаки міжнародних стандартів прав і свобод людини / О.М. Руднева // *Держава і право*. – 2010. – Вип. 49. – С. 10–16. **13.** *Міжнародний пакт про громадянські та політичні права: позиція держави та погляд громадянського суспільства* : збірка документів / упорядн. О.М. Руднева, Г.О. Христова; наук. ред. О.М. Руднева. – К. : Істина, 2007. – С. 97. **14.** *Карпачова Н.* Міжнародні стандарти у галузі прав і свобод людини та проблеми їх реалізації в Україні / Н. Карпачова // *Право України*. – 2009. – № 4. – С. 6. **15.** *Верланов С.О.* Економічні і соціальні права людини: Європейські стандарти та їх впровадження в юридичну практику України (загальнотеоретичне дослідження) : дис. ... канд. юр. наук : 12.00.01 / Верланов С.О. ; Львівський національний університет ім. І. Франка. – Львів. – 2008. – 203 с.

Kabachenko Maryna. International labor standards: an attempt definition

At the beginning of the article, the author reveals the relevance of the chosen research topic. He says that in today's world of globalization and integration often up the issue of international standards and their impact on national legal systems, particularly in the regulation of labor in a particular state. The above question requires a detailed scientific study, as international legal regulation of labor relations is part of the political life of any country.

The author pointed out that the concept of international labor standards is at the intersection of three disciplines – a theory of state and law, international law and labor law. Pointed scientists who have studied the matter said.

It is noted that a powerful impetus to the development of international labor law allowed the creation in 1919 of the International Labour Organization, its activity to issue regulations (conventions) and programs for improving national legislation (recommendations). The author cites statistics conventions ratified by Ukraine. Reported significant influence labor standards of the European Union on the development of national labor laws.

The author investigated the etymological meaning of concepts such as “international labor standards” and “standard”.

The article concludes that the emergence of the legal standard in some cases, like the emergence of international custom: first emerging practice that is repeated over time, and then by the power of this practice recognized legal norms.

The author notes that the basic condition for the legitimacy of any standard it is clear fixation and availability for exploring all that does not exceed the legitimacy of legal norms. Identifies the level of the genesis of legal standards.

Examining the positions of scientists, the author agrees that international labor standards – it is a broad concept and makes it not only a set of international norms and principles and system.

It is emphasized that there is a need to consolidate the concept of “international labor standards” in law in the national legal system.

The paper analyzes the characteristics of international labor standards. Foundation author calls universality, universality, modelist, objective form of expression and a source of consolidation.

At the end the author points out that international labor standards – a normative substance of international labor law, which can justly be called one of the achievements of modern civilization. And attempts to provide complete design concept investigated. Having determined that international labor standards – is a sample (standard model), which is characterized by flexibility, generality, the objective form of expression which is accepted by the competent authority of the international community and recorded due to the way public document and is the base-rate basis for comparison her similar objects or phenomena.

УДК 349.22

С. В. ПАНАСЮК

ПРИНЦИПИ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ ЗА ДОТРИМАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ: НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Проведено науково-теоретичне дослідження сутності поняття державного нагляду за дотриманням законодавства про соціальне забезпечення, а також принципів здійснення такої діяльності в новітніх умовах сьогодення, адже стан розвитку суспільства, держави і права, забезпечення прав і свобод людини вимагають оптимізації зазначених заходів. Проаналізовані доктринальні уявлення про принципи права, їх види та зроблені висновки і пропозиції щодо удосконалення системи принципів здійснення нагляду у сфері соціального забезпечення.

Ключові слова: принципи права, державний нагляд, соціальне забезпечення.

© ПАНАСЮК Сергій Вікторович – здобувач кафедри муніципального права та адміністративно-правових дисциплін Інституту права ім. І. Малиновського Національного університету «Острозька академія»